

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

312. An, & qualiter privatus beneficio per sententiam hominis resignare illud possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

Quaestio 311. Num igitur talis resignatio in favorem facta ante sententiam privationis, subsecuta sententia privationis rescindi & invalidari possit?

Respondeo: tamen si Pirh. ad tit. de renunc. nu. 26. afferat, quod ea renunciatio postea per iudicis sententiam rescindi possit; contrarium tamen sentit Garc. nu. 72. ubi: quod facta impetratione à tertio nec impeditur resignatio & ejus effectus, nec post resignationem potuit procedi ad privationem. Et supponere id videntur auctores omnes docentes, validam esse talem resignationem in favorem, utpote facta coram Papa, & ab eo admilla, & exinde, ut dictum, non subreptitia, quod facta non fuerit mentio litis seu accusationis. Et quomodo alias per illam consulere sibi & amico resignatio, ut inquirunt illi auctores, si ea facta & admilla per sententiam condemnatoriam seu privationis ab inferiori latam rescindi possit? Quin & ipse Paris. cit. q. 16. nu. 39. de resignatione simplici, ait, quod resignare simpliciter post impetrationem praesentatam beneficii & iudicium ceptum sit optima cautela ad evitandam infamiam, quae ex condemnatione resultat: quamvis subdat nu. 41. propter talem resignationem ante sententiam privationis factam simpliciter, iudicem non cessaturum à iudicio, sed ad ulteriora processurum propter interesse impetrantis. Quod si tamen post latam privationis sententiam, à qua fuit appellatum, condemnatus resignaverit, talem resignationem fore in pendente, ita ut si resignans mortuus fuerit pendente appellatione, aut sententiam absolutoriam obtinuerit, valeat resignatio; at si à principio aut alio ad id potestatem habente obtinuerit gratiam, irrita maneat resignatio. Si denique sententia privationis in gradu appellationis confirmata fuerit, resignationem pendente appellatione factam per viam retractionis censendam invalidam tanquam ab initio, tradit Tond. cit. c. 27. n. 10. praecidens ab eo, seu non exprimens, num loquatur de resignatione simpliciter facta, an verò etiam de facta in favorem, cujus contrarium (uti pro hoc contrario eum citat Tond. cit. n. 10.) sentire videtur Garc. n. 95. ubi, postquam dixisset posse resignari beneficium in favorem, post saltem sententiam privationis, si ab ea appellatum, addit, hoc ipsum procedere, etiam si appellatio postea pronuncietur mala & injusta.

Quaestio 312. An, & qualiter ipso jure, vel per sententiam privatus beneficio illud resignare possit?

1. Respondeo primò: privatum ipso jure beneficio non posse illud resignare in favorem; quia ipso jure privato nullum jus in beneficio seu titulus remanet; quod autem quis non habet amplius, ei renunciare non potest Gonz. gl. 15. n. 146. Paris. l. 3. q. 1. n. 21. Garc. p. 11. c. 3. n. 124. citantes quamplurimos ac dicentes, esse communem omnium doctorum sententiam. Ampliatur hoc ipsum, ut etiam ante sententiam declaratoriam talis nequeat resignare, ita Paris. loc. cit. n. 23, ubi probat responsionem hanc hac ratione; quia ea, quae ipso jure amissa sunt, non possunt alienari, etiam si non praecesserit sententia declaratoria: & expressus n. 37. juncto n. 38. ubi: idem dicendum (quod resignare non possint in favorem) in aliis omni-

bus, qui sunt privati ipso jure; & hoc etiam stante opinione, quod requiratur declaratio iudicis juxta magis communem opinionem, idque indubitatum est, non tantum, si ante sententiam declaratoriam teneatur sponte dimittere beneficium. Less. de just. l. 2. c. 34. dub. 35. n. 190. ubi: Si quis ita sit privatus, ut sponte ante sententiam teneatur dimittere, non potest resignare conditionate, quod si fecerit, collatio ex vi illius facta erit invalida; si autem non tenetur dimittere ante sententiam, resignatio valida erit, quia beneficium adhuc est illius quod ad jus possidendi & fruendi; potest tamen postea per sententiam irritari; sicut contractus & alienationes ejus, cujus bona ipso jure sunt confiscata ob crimen haeresis, perditionis & irritari possunt, et si valeant, donec sententia irritationis feratur. Verum etiam si ante sententiam declaratoriam privatus est ipso titulo & jure beneficii (uti interea, dum factum executur pro obtinenda declaratoria commissi delicti, ob quod quis privatus est ipso jure; talem à momento commissi criminis amittere titulum, & jus omne in beneficio, dictum est supra ex Lott. & aliis) etiam si interea veram possessionem juris retineat (ut quoque juxta probabiliorum dictum est supra) quia jam à dicto momento nihil statueret potest de beneficio, utpote non suo amplius; & frustra nititur illud à se abdicare, ut quoque dictum ibidem, adeoque ab initio invalida erit talis resignatio; et si contrarium etiam in hoc casu sentire videatur Castrop. de benef. d. 6. p. 2. §. 8. n. 1. supra citatus, ubi: Esto, requiratur sententia declaratoria criminis, ut privato executioni mandetur; at à puncto commissi criminis ita infirmatur titulus & possessio beneficii, ut posita sententia rescindantur omnes transactiones factae beneficiorum; quamvis forte aliud sit circa transactiones factas ratione beneficii, vel circa res beneficii, distinctas tamen ab ipsa resignatione beneficiorum, quod hæc subsistant, usque dum posita sententia rescindantur; quia per eas non statuitur de ipso beneficio. Item cit. p. 2. §. 2. n. 13. ubi: beneficia, quibus ipso jure quis privatus est, nec resignari in favorem nec permutari possunt; quia sunt Sedi Apostolicae reservata: Sed concessio, quod resignari possunt, eo quod ante sententiam declaratoriam criminis non videatur quis privari titulo vel dominio beneficiorum; facta tamen declaratione, resignatio & permutatio facta rescinditur & nulla redditur, ac si à puncto commissi criminis nulla fuisset declarata. Verum ut vides, progreditur ibi ex falsa suppositione, nimirum, quod non privetur talis titulo ante sententiam declaratoriam.

2. Respondeo secundò: neque etiam ille, qui ipso jure privatus est beneficio, videtur proprie posse illud resignare simpliciter: Sic innuere videtur Garc. cit. n. 124. dum ait: renunciare non potest, maxime, in favorem; sed debere illud simpliciter dimittere; in quo autem simplex illa dimissio à resignatione simplici distinguatur, de hoc vide dicta ad initium hujus capituli, unde jam infero &

3. Respondeo tertio: resignari non posse, maxime, in favorem, non tantum, quibus quis ob delictum, sed etiam aliunde privatus est ipso jure, v. g. promotus ad secundum incompatible, non potest renunciare primum; quia hoc ipso primum vacat ipso jure, & conferri potest nulla lata sententia. Paris. l. 3. q. 1. n. 50. Promotus ad Episcopatum

tum non potest resignare in favorem, quæ prius ob tinebat beneficia alia. Paris. à num. 75. Idem est de promotio ad Abbatiam, Paris. n. 95. Tamb. de jure Abb. p. 1. pag. 102. n. 17. de quibus omnibus accurate factis actum in antecedentibus, & vide de eodem argumento Paris. cit. n. 50. per reliqua ferè tot. q.

Quæstio 313. An, & qualiter privatus beneficium per sententiam hominis resignare illud possit?

1. **R**espondeo primò: Quod dictum de privato ipso jure beneficii, nimirum per sententiam legis, idem dicendum de privato beneficii per sententiam, dum hæc transit in judicatum, seu rem judicatam. Paris. l. 3. q. 1. nu. 151. Garc. p. 11. c. 3. num. 125.

2. Respondeo secundò: fieri non posse dictam resignationem post eam sententiam, et si adhuc illa executioni data non sit. Garc. loc. cit. n. 125. contra Rebuff. conf. 82. Siquidem per sententiam privationis, quæ in judicatum transit, statim, etiam ante executionem illius, privatus quis est jure ac titulo beneficii, quod negat. Rebuff. loc. cit. & hoc mox ante executionem conferri potest. Et illud solum verum, quod quis per talem sententiam non statim ante executionem privatur possessione beneficii. Garc. cit. nu. 126. qui etiam nu. 127. ait ex Felin. in c. inquisitionis, de accus. nu. 7. canonicum ante dictam executionem non statim ipso jure perdere stallum in Choro, & locum in capitulo, sed oportere, ut destalletur per Superiorem.

3. Respondeo tertio: valere nihilominus resignationem in favorem factam post talem sententiam, uti & factam ab eo, qui privatus est ipso jure per sententiam legis; quin &, ut addit Garc. ab obtinente beneficium alias sine canonico titulo ex clausulis generalibus apponi solitis, sive præmissis, sive alio quovis modo yacet; cum facta illa resignatione invalida verum sit, beneficium illud vacare alio modo, nempe per privationem. Garc. n. 128. citans Rot. in Salmant. dimidia part. 11. Decemb. 1587. & Navar. conf. 12. de rescript. n. 7. & 10. Castrop. cit. §. 2. n. 13. Limitanda tamen hæc responsio, dummodo alteri non sit antea jus acquisitum in illo beneficio, Garc. Castrop. ll. cit. dicit quoque Garc. nu. 129. secus fore in permutatione, propter clausulas in permutationibus apponi solitas; juxta reg. Cancell. 39. quod neuter permutantium jus acquirit, nisi quilibet eorum jus habuerit in beneficio per ipsum resignato.

Quæstio 314. An igitur etiam in hoc casu, ex dictis nimirum clausulis valeat reservatio pensionis tali resignanti facta, dum is resignavit reservata sibi tali pensione, non facta mentione de defectu tituli?

Respondeo: Negativè, ex eo, quod, ut Paris. paulò post citandus, Papa non concessisset pensionem, si scivisset, jus ei non competere, & est gratia subreptitia; cum non exprimitur id, quod expressum retraxisset à concedenda, juxta c. postulasi, & c. super literis, de rescript. ac præcipuè ex eo, ut Paris. cum Garc. quod pensio reservetur resignanti cum clausula: ne ex resignatione nimirum dispendium patiatur: quæ clausula non verificatur in resignante beneficium, in quo jus non habet; cum enim illud dimittere debeat, nullum ex ejus resignatione revera patitur dispendium, Paris. l. 3. q.

P. Levrin, Fori Benef. Tom. III.

2. n. 24. Garc. nu. 132. citans Gamb. de off. leg. l. 6. n. 150. Gig. conf. 128. n. 3. & 4. contra Nav. conf. 12. de rescript. n. 4. putantem ex tenore supplicationis, præsertim ex verbis istis: ex certis causis animum suum moventibus resignare proponat & resignet, satis factam Papæ mentionem de defectu tituli. Quod ipsum bene refutat Garc. n. 138. qui & sententiam suam n. 132. insuper confirmat ex Mandol. de signat. gratia. tit. de pens. ubi ait: quod in supplicatione pensionis ex causa cessionis nonnunquam conceditur clausula: & quod pensio debeatur, etiam si nullum jus cedenti compereret ad tollendas lites, quæ inter pensionarium & cessionarium oriri possent, illo afferente, jus bonum cessisse, hoc negante; quandoque dicta clausula denegatur, adeoque sine illa clausula non deberetur pensio, si cedenti nullum jus compereret in beneficio resignato, ut Paris. l. 6. q. 2. n. 105.

Quæstio 315. An, quia in reservatione pensionis solet apponi resignantibus pena privationis, vel concedi regressus resignanti in casu non solutionis, possit resignatarius talis non solvens pensionem resignare beneficium illud pensione gravatum?

1. **R**espondeo primò: Quando is, cui reservata pensio, non soluta pensione egit ad privationem vel regressum, iste non solvens non potest resignare in favorem tertii; cum accedente illa voluntate & declaratione pensionarii absque dubio iste non solvens sit eo ipso privatus beneficio. Paris. l. 3. q. 3. n. 2.

2. Respondeo secundò: e contra, quamdiu non fuit actum contra non solventem, is poterit resignare in favorem tertii illud beneficium. Paris. ibid. n. 4. ex Cassad. dicens esse communem, ac testans vidisse se sapius sic in praxi servari; pena enim illa locum habet agente pensionario, & sic volente illo, in cujus favorem illa pena apponitur fuit juxta plures Rota decisiones, quas citat Paris. n. 5. quemadmodum, ut Emphyteuta ob non solutionem canonis cadat à jure suo, declaratio domini directi requiritur, l. 2. c. de jure Emphyt. & ibi Bart. ergo ante illam declarationem creditoris debitor potest impunè & validè resignare; quia pena dicta necdum successerat. Paris. cit. n. 5. Adde quod, dum is, cui reservata pensio & regressus in eventum, non declaravit voluntatem suam, agendo contra beneficiarium ad privationem, videatur noluisse. Paris. ibid. num. 6. Insuper, licet in literis fiat privatio, quoties reservatur regressus ob non solutam pensionem, requiritur tamen ad regrediendum, ut regressus canonizetur per declarationem judicis. Paris. nu. 7. Pelegrin. decis. 264. l. 3. Quod quis, qui resignavit, reservato sibi regressu, si uti noluit, dum semel locus erat regressui, non possit eo uti, dum iterum venit casus, tradit Paris. n. 15. ex Moheda.

3. Respondeo tertio: Est etiam in hoc casu tutus successor istius resignantis, seu is, in quem iste non solvens resignavit beneficium. Paris. cit. n. 4. ita ut pensionarius contra hunc declarando voluntatem non possit agere ad privationem ob non solutam pensionem ab ejus prædecessore. Paris. n. 8. dicens esse communem doctorum. Non secus ac contingit in morte naturali, ita ut si is, cui reservata pensio ac regressus, tacuit vivente debitore principaliter obligato, qui in tempore statuto

O 3

non